

Referat wygłoszony w dniu 27 listopada 2024 r. na posiedzeniu Komisji Językoznawstwa Oddziału PAN w Krakowie

Prof. dr hab. Renata Przybylska

Katedra Historii Języka i Dialektologii Wydziału Polonistyki UJ

ul. Gołębia 20, 30-007 Kraków

Pracownia Metodologiczna Instytutu Języka Polskiego PAN

al. Mickiewicza 31, 31-120 Kraków

e-mail: renata.przybylska@uj.edu.pl

Kolokacje i ich zastosowania

Celem referatu jest przedstawienie niektórych problemów związanych z aktualnym stanem wiedzy o kolokacjach i zarysowanie głównych sposobów wykorzystania kolokacji w różnorodnie ukierunkowanych badaniach językoznawczych. Punktem wyjścia jest omówienie różnych sposobów rozumienia terminu kolokacja i pojęć oraz terminów pokrewnych. Następnie zostaną przedstawione sposoby pozyskiwania kolokacji z wykorzystaniem ogólnie dostępnych podstawowych narzędzi językoznawstwa korpusowego. Zasadniczą częścią wystąpienia jest ukazanie różnych zastosowań kolokacji w badaniach językoznawczych wraz z konkretnymi przykładami, m.in. w wyłanianiu frazeologizmów i ich wariantów, w ustalaniu odrębnych znaczeń jednostek polisemicznych, w ustalaniu prozodii semantycznej badanych wyrazów, w badaniach nad zakresem relacji synonimicznych, w analizie struktury semantycznej pojęć i wyłanianiu faset porządkujących wiedzę o danym pojęciu/desygnacie, w badaniach metodą językowego obrazu świata, w wyłanianiu profili semantycznych wybranych pojęć i badaniu stereotypów językowych, w wykorzystaniu kolokacji jako jednego ze wskaźników stylistycznych, w badaniu idiolektów autorskich itd.
